

University of Groningen

Burgemeesters zijn te snel met sluiten 'drugspanden'

Bruijn, Larissa Michelle

Published in:
Eindhovens Dagblad

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2017

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Bruijn, L. M. (2017). Burgemeesters zijn te snel met sluiten 'drugspanden'. *Eindhovens Dagblad*.
<https://www.ed.nl/extra/burgemeesters-zijn-te-snel-met-sluiten-drugspanden~a19c9b93/>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Burgemeesters zijn te snel met sluiten 'drugspanden'

De bevoegdheid om panden te sluiten wordt door burgemeesters opgerekt en veel rechters gaan daarin mee.

Michelle Bruijn

Burgemeesters sluiten elk jaar honderden coffeshops, woningen en andere panden vanwege drugshandel en hennepcultuur. Dat gebeurt op grond van artikel 13b Opiumwet, de Wet Damocles. Dit artikel maakt het mogelijk om bestuursdwang toe te passen als harddrugs of softdrugs worden verkocht, afgeleverd of verstrekt. In de praktijk betekent dit veelal dat bedrijven hun deuren moeten sluiten en bewoners hun woning verliezen.

Door deze sluitingsbevoegdheid wordt een lastige en mogelijk langsepende strafrechtelijke procedure vermeden. Burgemeesters maken dankbaar gebruik van deze bevoegdheid, zeker in Brabant. Sterker nog, burgemeesters rekken de grenzen van deze bevoegdheid op. Jurisprudentie laat zien dat de rechter deze *war on drugs* welwillend faciliteert.

De Wet Damocles is in het leven geroepen voor de aanpak van illegale verkooppunten die niet onder het coffeeshopbeleid vallen. Tegenwoordig worden woningen en lokalen al gesloten indien een handelshoeveelheid drugs wordt aangetroffen. Van een handelshoeveelheid wordt gesproken als meer drugs worden gevonden dan een gebruikershoeveelheid: maximaal 0,5 gram harddrugs, 5 gram softdrugs en 5 hennepplanten.

Ernstig geval

Tijdens de parlementaire behandeling van de wet achtte de regering het enkel aantreffen van een handelshoeveelheid verdovende middelen nog onvoldoende om over te gaan tot sluiting. De regering zei sluiting van een woning te zien als *ultimum remedium*, uiterste middel. Er zou alleen mogen worden overgegaan tot directe sluiting indien sprake is van een 'ernstig geval'. Tegenwoordig is sluiten van woningen zonder voorafgaande waarschuwing van uitzondering verworden tot regel.

Een argument tegen deze *zero tolerance*-houding is dat sluiting

▲ De sluiting van een woning vanwege de aanwezigheid van drugs. FOTO PALKOPEETERS

van de woning niet alleen de overtreder treft, maar alle bewoners, inclusief minderjarige kinderen. Bovendien betekent het sluiten van een huurwoning in verreweg de meeste gevallen dat de huurovereenkomst wordt ontbonden. Huurders moeten veelal hun woning definitief verlaten. Daarnaast treft de sluiting ook de verhuurder.

Tegenstanders vonden hoop in een uitspraak van de Raad van State, de hoogste algemene bestuursrechter van ons land. In oktober 2016 stelde deze dat burgemeesters hun sluitingsbesluit niet langer kunnen motiveren door enkel te verwijzen naar de gemeentelijke beleidsregels. Burgemeesters moeten ingaan op de concrete omstandigheden van het geval. Zo komt het regelmatig voor dat bewoners die hun woning definitief kwijtraken, op een 'zwarte lijst' komen te staan en geen vervangende woonruimte

kunnen vinden.

Andere omstandigheden waar de burgemeester niet langer aan voorbij kan gaan zijn de aanwezigheid van kinderen en de (mentale) gezondheid van degenen die uit huis worden gezet. Die aanscherping is een welkome tegenkracht, maar of die daadwerkelijk een correctie vormt op de ruime uitleg van de Wet Damocles valt te betwijfelen.

Nauwelijks invloed

In de praktijk lijken de omstandigheden van het geval en de gevolgen van het verlies van een woning nauwelijks invloed te hebben op de beslissing van de rechter. Zo ging de rechtbank Oost-Brabant afgelopen zomer akkoord met de sluiting van een woning in Oss na het aantreffen van 8 gram cocaïne, 20 XTC-tabletten, en 24 gram cannabis. Volgens de drie bewoners waren de drugs voor eigen gebruik. Vanwege de sluiting raken de bewoners hun sociale huurwoning kwijt en kunnen zij zich gedurende vijf jaar niet opnieuw inschrijven. Een particuliere woning is vanwege hun financiën geen optie. De rechter is het echter eens met de beoordeling van de burgemeester.

Niet alle rechtbanken denken er

hetzelfde over. Het is vaste rechtspraak dat de burger moet bewijzen dat niet vanuit het pand wordt verkocht als een handelshoeveelheid drugs wordt aangetroffen. Afgelopen januari heeft de rechtbank Zeeland-West-Brabant echter aangegeven een andere richting in te slaan. Als een kleine handelshoeveelheid drugs wordt aangetroffen, is het aan de burgemeester om aannemelijk te maken dat de drugs bestemd zijn voor de handel.

Niet iedereen blijkt dus te zijn vergeten dat de Wet Damocles bedoeld is om illegale verkooppunten te sluiten en niet om drugsgebruikers en hennepcultuur uit hun woning te zetten. De vraag blijft wat burgemeesters beweegt om de wet zo ruim uit te leggen en wat rechters beweegt om hierin mee te gaan. Het lijkt bijna of burgemeesters en rechters het een van de meest verwerpelijke vergrijpen vinden als mensen zich inlaten met drugs. Dit uitgangspunt staat haaks op de huidige legaliseringsdiscussie en experimenten met legale wietcultuur.

Michelle Bruijn is promovenda en docent aan de Rijks-universiteit Groningen. Haar proefschrift gaat onder meer over de Wet Damocles.

Burgemeester zou moeten kijken naar omstandigheden zoals aanwezigheid van kinderen